

HANSTHOLM ART SPACE DET NORDATLANTISKE FYR

Præsenterer anerkendte kunstnere fra hele Nordatlanten – fra Nordamerika over Skandinavien til Baltikum.

10 udstillinger fordelt ud over 2019 og 2020.

Værker i vidt forskellige genrer bliver skabt med udgangspunkt i Hanstholm.

Renoveringen af det fredede fyr stod færdig i december 2017.

Den samiske kunstnerduo Maadtoe præsenterer fra den 5. oktober til den 15. november udstillingen "Synlig Identitet".

Udstillingerne har åbent fredag, lørdag og søndag kl. 11-16 eller efter aftale.

Hanstholm Art Space er støttet af Statens Kunstfond, Nordea-fondens kystpulje, Spar Nord Fonden, Den Jyske Kunstfond, Kulturkanon og Region Nord Kulturpulje.

De gamle fredede bygninger ved Hanstholm Fyr i Thy er forvandet til et udstillingssted, der præsenterer 10 kunstudstillinger fordelt over to år. Henover sommeren var det Steve Messams oppustelige figurer, der blev vist frem – bl.a. dette røde monster. Foto: Brian Karmark

Fyrtårn kaster lys på samtidskunsten

Før var fyrtårnet i Hanstholm et livsvigtigt redskab for den myldrende bådtrafik mellem Danmark og Norge. I dag er det et fondsstøttet fyrtårn for samtidskunst i et område, hvor kunsten ellers er tyndt repræsenteret, og hvor man er vant til at klare sig selv.

HANNE MUNK

kultur@jp.dk

Hanstholm ligger der, hvor der er fri adgang og udsigt over Nordatlanten, både mod vest og mod nord. Til dels mod øst. Det ligger der, hvor man på danmarkskortet går fra at stå øverst på nakken – i toppen af Danmarks baghoved – til rent faktisk at stå oven på hovedet.

Her, hvor fiskere i århundreder har kæmpet mod Vesterhavets hårde sind, og hvor byens eneste gågade ligger under tag i et indkøbscenter, fordi det er praktisk her, hvor vestenvinden rammer hårdere end de fleste steder. Når det regner vandret, er det ganske hyggeligt, at gaden er under tag.

I Hanstholm spillede fyrtårnet, der ligger allerøverst oppe på bakken, i mange år en kæmpe rolle, og det var endda i slutningen af 1800-tallet det kraftigste fyr i ver-

den. Men selv om fyret stadig lyser hver aften fra pynten på Hanstholmknuden, er det ikke længere livsnødvendigt for de enorme skibe, der stævner ud fra Hanstholm Havn med alt, hvad de kan bære af moderne teknologi.

Nu skal Hanstholm Fyr være et fyrtårn på en anden måde. Det har fået navnet Det Nordatlantiske Fyr og rummer arrangementer som koncerter, workshopper og kunstudstillinger. Og i løbet af 2019 og 2020 kører programmet Hanstholm Art Space, der præsenterer 10 forskellige kunstudstillinger.

»Vores tematik er det nordatlantiske aspekt – det, at man også andre steder har udkanter, som vi jo så grimt kalder det. Det handler om de værdier, som man kun kan finde steder som her – ikke kun i Hanstholm, men sådanne typer af steder. Langt uden for metropolerne,« siger Signe Højmark, der er kurator for kunstprogrammet.

Uundværlige frivillige

Udstillingerne arbejder med de værdier, der ligger i områder, hvor naturen spiller en central rolle hverdagen. Værdier som i det nordvestjyske, der er langt fra centralstyringen, og hvor man er vant til at klare tingene selv, forklarer Signe Højmark.

»Det er en del af det, vi prøver at gøre tydeligt, både for gæster udefra, men også for dem, der kommer herfra. Vi vil gerne sige, at det her, det

er ikke udkant – det er ikke noget, der er bagud eller mindre godt. Det er bare noget, der kan noget helt andet,« siger hun.

Inden Hanstholm Fyr gennemgik en stor renovering i 2017, som førte fyret tilbage til sine oprindelige stand med originale farver på væggene i fyrstuerne og nyrenoverede lejligheder, der kan huse kunstnerne, fungerede stedet som en form for medborgerhus.

»Det kørte meget på græs-rødderne – kun, faktisk. Nu har vi fået nogle andre muligheder for at komme ud over Hanstholm og henvende os til folk i hele Danmark og internationalt,« siger Signe Højmark.

Målet er at gøre fyret til et oplagt udflugtssted, men det er samtidig vigtigt, at lokalsamfundet fortsat føler et ejerskab. For selv om fyrets kunstprogram er professionelt kurateret og bl.a. støttet af Statens Kunstfond, er den frivillige indsats fuldstændig uundværlig, fortæller Marie Louise Klitgaard Nielsen, der er daglig leder af Det Nordatlantiske Fyr.

»Under det lokale ejerskab hører, at kunstprogrammet kun kan lade sig gøre i udstillingsøjemed, fordi en flok lokale passer stedet hver weekend. Det kan simpelthen ikke lade sig gøre at drive kultursted herude på kanten uden de frivillige, både set fra et økonomisk og et socialt perspektiv,« siger hun.

Derfor er det også vigtigt,

at fyret fortsat bevarer en del af sin rolle som medborgerhus.

»Vi har gjort meget ud af at holde borgermøder og sige: "Det kan godt være, der er kommet det her kunstprojekt, men det skal også stadig kunne bruges til andre ting." Det er stadig et sted, hvor man skal kunne byde ind med arrangementer. Forskellen er bare, at det skal koordineres lidt mere,« siger Signe Højmark.

Ejerskab til lokale

Dertil kommer, at kunstnerne skal nå ud til lokalsamfundet.

»Vi prøver at sige, at de skal involvere sig i en eller anden grad. De skal lave en lokal workshop eller en anden borgerrettet aktivitet,« forklarer Signe Højmark.

Kunstneren Steve Messam, der udstillede over sommeren, hvor han skabte store, oppustelige figurer, som passede ind i nogle af områdets mange bunkere fra Anden Verdenskrig, lavede f.eks. en workshop for børnene på den lokale skole.

»Han lavede oppustelige figurer af plasticposer sammen med dem. De skulle så arbejde med de samme matematiske principper, som han bygger sine værker med. Så blev undervisning i både matematik og kunst,« fortæller Signe Højmark.

Den ene af Steve Messams oppustelige figurer var efter udstillingsåbningen placeret i et af fyrets udhuse, hvor den

Langt fra landets metropoler har samtidskunsten fundet grobund i gamle byggerier, der ellers for længst har mistet deres oprindelige funktion. Jyllands-Posten har besøgt fire alternative kunsthaller i krogene af Danmark.

"Regelbau 411" - Oddesund, Struer Kommune

"Kunsthø 6100" - Haderslev

I dag: "Det Nordatlantiske Fyr" - Hanstholm, Thisted Kommune

"Pixlart" - Østervrå, Frederikshavn Kommune

lignede et kæmpemæssigt rødt monster, der forsøgte at klemme sig ud af en alt, alt for lille dør. Ligesom fyrets andre kunstnere fik han idéen efter at have været på research i Thy. Og det er en vigtig del af at skabe kunst-

værkerne, forklarer Signe Højmark: Kunstnerne skal have vestenvinden og dens værdier blæst ind under huden.

Kunst på højt niveau

»Og så er det også området, som skal aktiveres. Det er nogle stedbundne værdier, elementer eller fortællinger, der bliver aktiveret på meget forskellig vis,« siger hun.

Men selv om kunsten er skabt i og til Hanstholm, skal det universelle også vægtes højt, tilføjer Marie Louise Klitgaard Nielsen.

»Der skal også være noget for det publikum, som kommer andre steder fra, hvor stedrelationen måske ikke lige springer dem i øjnene på samme måde, som den gør for os, der bor og arbejder her,« siger hun.

Og det er et vigtigt udgangspunkt. Kunsten skal være lokalt forankret, men have et internationalt udsyn og også appellere til et internationalt kunstpublikum, siger Signe Højmark.

»Kunsten skal være på et højt niveau uden at være elitær på den dårlige måde. For mig er elitær ikke et dårligt ord, men det bliver tit opfattet sådan – at det er det samme som uforståelig og utilnærmelig. Det er det, vi ikke skal. Men det må gerne være på et højt niveau, så det kommunikerer på flere planer. Alt skal være sådan, at man kan forklare det til hvem som helst. Uanset forudsætninger,« siger Signe Højmark.